

Erätauko-keskustelun kaava

Yhteisöllisyys ja toisten huomioiminen

Kesto 45 min

ERÄTAUKO

Mitä kuuluu? Ajatuksia ja kokemuksia nuorten hyvinvoinnista

Min	klo	Osio
6		Aloitus
6		Alustus
5		Pariporina
20		Avataan yhteinen keskustelu
3		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Yhteensä 45 min

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

ERÄTAUKO

Aloitus

Tänään pidämme Erätauko-keskustelun siitä, mitä ajatuksia ja kokemuksia meillä on yhteisöllisyydestä ja toisten huomioimisesta.

Minä toimin keskustelun vetäjänä. Tämä tarkoittaa, että jaan puheenvuoroja ja tarpeen vaatiessa myös rajaan niitä. En kuitenkaan rajaa kiusatakseni, vaan pitääkseni huolen, että kaikki pääsevät keskustelussa ääneen.

Pyritään tänään puhumaan omasta kokemuksesta. Meidän ei tarvitse olla samaa mieltä, vaan pyritään ymmärtämään asiaa ja toisiamme paremmin osallistumalla ja kuuntelemalla. Meidän ei myöskään tarvitse tehdä päätöksiä, vaan voimme keskittyä rauhassa keskusteluun.

Käydään keskustelu luottamuksellisesti. Voit kertoa että olit mukana Erätauko-keskustelussa, mutta ei paljasteta keskustelusta mitään sellaista mistä toinen osallistuja tulee tunnistetuksi ilman hänen lupaa.

Erätauko-keskustelussa käytetään rakentavan keskustelun pelisääntöjä.

Käyn ne nyt lyhyesti teidän kanssanne läpi.....

5 min

Rakentavan keskustelun pelisäännöt

1. Kuuntele toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.

2. Liity toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.

3. Kerro omasta kokemuksesta.

4. Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.

5. Ole läsnä ja kunnioita toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.

6. Etsi ja kokoa. Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.

ERÄTAUKO

1. "Kunnioitetaan toistemme puheenvuoroja kuuntelemalla. On tärkeää, että emme keskeytä toisiamme emmekä supise vierustoverin kanssa. Keskitytään siihen, mitä toinen sanoo sen sijaan että pohdimme mitä itse sanoa seuraavaksi."

2 "Dialogi edellyttää että lähdemme siihen mukaan. Voit pohtia esimerkiksi, että miten oma kokemuksesi on samanlainen tai erilainen kuin toisella ja mahdollisesti mistä syystä. Pyritään myös käyttämään kaikille helposti ymmärrettävää kieltä ja välttämään erikoistermejä"

3 "Jotta voimme ymmärtää paremmin käsiteltävää asiaa ja toisiamme, niin on hyvä puhua omista kokemuksista. Kerrotaan esimerkiksi millä tavoin keskusteltava asia näkyy omassa elämässä. Millä tavoin se vaikuttaa. Minkälaisia tuntemuksia tai havaintoja itselläni siihen liittyy.

4 "Yhteisen keskustelun muodostumista helpottaa kun osoitamme sanamme toisille keskustelijoille, puhuttelemme toisiamme ja kysymme suoraan toisten näkemyksiä ja ymmärtääksemme paremmin."

5 Dialogissa on tärkeää, että keskitytään kokonaan toisiimme ja käsitellyn asian ymmärtämiseen. Kunnioitetaan ihmisiä ja ihmisarvoa sekä erilaisia näkökulmia. Pidetään keskustelu luottamuksellisena, jotta jokainen voi puhua mahdollisimman vapaasti."

6 "Älä jätä tuomatta kokemustasi esiin vain koska se poikkeaa muusta siihen mennessä jaetusta. Tämä voi rikastuttaa keskustelua ja mahdollistaa uudenlaisen ymmärryksen ja oivallusten synnyn."

SITODUMMEKO YHDESSÄ NÄIHIN PELISÄÄNTÖIHIN? HYVÄ, JATKETAAN.

Mitä kuuluu? Ajatuksia ja kokemuksia nuorten hyvinvoinnista

Min	klo	Osis
6		Aloitus
6		Alustus
5		Pariporina
20		Avataan yhteinen keskustelu
3		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Yhteensä 45 min

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

Punainen teksti - mikäli osallistujat toisilleen tuntemattomia

ERÄTAUKO

Esittäytyminen ja virittäytyminen

Olisi kiva kuulla keitä on mukana. Käydään pikainen esittäytymiskierros. Riittää että esittäydyt etunimellä. Jaa myös että mikä sai sinut osallistumaan tänään tähän dialogiin ja miltä sinusta tuntuu tulla keskustelemaan yhteisöllisyydestä ja toisten huomioimisesta.

6 min

Mitä kuuluu? Ajatuksia ja kokemuksia nuorten hyvinvoinnista

Min	klo	Osio
6		Aloitus
6		Alustus
5		Pariporina
20		Avataan yhteinen keskustelu
3		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Yhteensä 45 min

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

ERÄTAUKO

Pariporina

Jakaudutaan nyt pareihin. Kerro parillesi, mitä ajatuksia kaikki esittäytymisen yhteydessä jaettu herätti sinussa. Kuulitko paljon sellaista mihin voit samaistua? Heräsikö sinussa lisää pohdintoja?

Käytetään tähän aikaa noin viisi minuuttia. Jatketaan sen jälkeen yhdessä. Pitäkää huoli, että molemmat ehtivät puhua.

Voitte aloittaa...

... Nyt on aika lopettaa parikeskustelu.

5 min

Mitä kuuluu? Ajatuksia ja kokemuksia nuorten hyvinvoinnista

Min	klo	Osio
6		Aloitus
6		Alustus
5		Pariporina
20		Avataan yhteinen keskustelu
3		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Yhteensä 45 min

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

ERÄTAUKO

Yhteinen keskustelu

Nyt olisi kiva kuulla, mistä juttelitte.
Kuka haluaisi aloittaa?

...Entä mistä te muut keskustelitte, oliko samanlaisia vai erilaisia asioita? Minkälaisia kokemuksia teillä on tästä keskustelumme temasta?

Kysymyksiä yhteisen keskustelun tueksi:

- Mitä yhteisöllisyys tarkoittaa sinulle? Mitä siihen liittyy?
- Mistä yhteisöllisyyden tunne rakentuu itsellesi?
- Millaisena näet oman roolisi yhteisöllisyyden rakentajana? Millä tavoin olet itse voinut edesauttaa yhteisöllisyyden rakentumista - tai oletko voinut?
- Mikä tekee yhteisöllisyydestä arvokasta ja merkityksellistä sinulle itsellesi?

- *Tätä voi toistaa muutamia kertoja*
- *Voit kysyä suoraan joltakulta, jos keskustelua on vaikeaa saada käyntiin*
- *Muistuta tarpeen mukaan Rakentavan keskustelun pelisäännöistä, joihin on yhdessä sitouduttu*
- *Ohjaa keskustelijoita liittymään edellisen puheenvuoroon ja puhumaan omasta kokemuksesta*
- *Pidä huolta, että hiljaisemmatkin saavat kertoa ja että aktiiviset eivät täytä kaikkea tilaa*

20 min

Mitä kuuluu? Ajatuksia ja kokemuksia nuorten hyvinvoinnista

Min	klo	Osio
6		Aloitus
6		Alustus
5		Pariporina
20		Avataan yhteinen keskustelu
3		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Yhteensä 45 min

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

ERÄTAUKO

Oivallusten kirjoittaminen

Kiitos hyvästä ja rakentavasta keskustelusta! Seuraavaksi kirjoitamme, mitä oivalluksia keskustelusta syntyi.

Kirjoita itse omaan paperiisi muutama oivallus tai ajatus, joka sinulle jäi mieleen keskustelusta.

Tähän ei tarvitse kirjoittaa omaa nimeä. Kerään oivallukset lopuksi ja teen niistä meille koosteen.

Teillä on paperia ja kyniä siinä tuolin alla. Voit nyt ottaa ne itsellesi.

Kirjoita omat oivalluksesi tai ajatuksesi. Tähän on aikaa muutama minuutti. Valitse niistä yksi, jonka haluat jakaa tässä yhdessä.

3 min

Mitä kuuluu? Ajatuksia ja kokemuksia nuorten hyvinvoinnista

Min	klo	Osio
6		Aloitus
6		Alustus
5		Pariporina
20		Avataan yhteinen keskustelu
3		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Yhteensä 45 min

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

ERÄTAUKO

Oivallusten kertominen

Nyt pyydän, että jokainen teistä jakaisi yhden oivalluksen tai ajatuksen, joka tästä keskustelusta tai aiheesta sinulle jäi.

Aloitetaan vaikkapa sinusta...

→ *Valitse aloittajaksi sellainen henkilö, joka on todennäköisesti valmis kertomaan omasta oivalluksestaan.*

3 min

Mitä kuuluu? Ajatuksia ja kokemuksia nuorten hyvinvoinnista

Min	klo	Osio
6		Aloitus
6		Alustus
5		Pariporina
20		Avataan yhteinen keskustelu
3		Oivallusten kirjoittaminen
3		Oivallusten kertominen
2		Kiitos ja lopetus

Yhteensä 45 min

Perusfontti - sano esimerkiksi näin

Kursivoitu fontti - vetäjälle apua keskusteluun

ERÄTAUKO

Kiitos ja lopetus

Miltä tämä Erätauko-keskustelu ja aihe tuntui?

Minkälainen fiilis tai tunnelma teille jäi yhteisestä keskustelusta?

Kiitos kaikille, tuokaa oivalluslaput minulle ennen kuin jatkatte matkaa. Koostan ne ja jaan oivallukset myöhemmin teille. Voimme toivottavasti jossain vaiheessa jatkaa keskustelua!

Heippa!

2 min